

31989L0656

30.12.1989

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 393/18

DIREKTIVA SVETA
z dne 30. novembra 1989
o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah za osebno varovalno opremo, ki jo delavci uporabljajo
na delovnem mestu (tretja posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)

(89/656/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 118a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾ ki je bil predložen po posvetu s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu,

ob sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker člen 118a Pogodbe določa, da Svet z direktivami sprejme minimalne zahteve za spodbujanje izboljšav, zlasti v delovnem okolju, da se zagotovi višja raven varovanja zdravja in varnosti delavcev;

ker v skladu z navedenim členom te direktive ne smejo naložiti upravnih, finančnih in zakonskih omejitev na način, ki bi zaviral nastanek in razvoj majhnih in srednjih podjetij;

ker sporočilo Komisije o njenem programu v zvezi z varnostjo, higieno in zdravjem pri delu ⁽⁴⁾ predvideva sprejetje direktive o uporabi osebne varovalne opreme pri delu;

ker je v svoji resoluciji z dne 21. decembra 1987 o varnosti, higieni in zdravju pri delu ⁽⁵⁾ Svet upošteval namen Komisije, da mu v bližnji prihodnosti predloži minimalne zahteve v zvezi z ureditvijo varnosti in zdravja delavcev pri delu;

ker je skladnost z minimalnimi zahtevami, ki naj uporabniku osebne varovalne opreme zagotovijo boljše zdravje in varnost pri delu, bistvena za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev;

ker je ta direktiva posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov

za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu ⁽⁶⁾; ker se posledično določbe omenjene direktive v celoti uporabljajo za osebno varovalno opremo delavcev na delovnem mestu, brez vpliva na strožje in/ali posebne določbe, ki jih vsebuje ta direktiva;

ker ta direktiva pomeni praktični prispevek pri doseganju socialne razsežnosti notranjega trga;

ker imajo sredstva kolektivnega varstva prednost pred osebno varovalno opremo; ker se od delodajalca zahteva, da zagotovi varovalno opremo in sprejme varnostne ukrepe;

ker predpisi te direktive ne smejo imeti za posledico predelave osebne varovalne opreme, katere oblika in izdelava sta v skladu z direktivami Skupnosti, ki se nanašajo na varnost in zdravje pri delu;

ker je treba sprejeti predpise za opise, ki jih države članice lahko uporabijo, ko določajo splošna pravila za uporabo osebne varovalne opreme;

ker se v skladu s Sklepom 74/325/EGS ⁽⁷⁾, kakor je bil nazadnje spremenjen leta 1985 z Aktom o pristopu, Komisija pri pripravi predlogov na tem področju posvetuje s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

ODDELEK I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta direktiva, ki je tretja posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS, predpisuje minimalne zahteve za osebno varovalno opremo, ki jo delavci uporabljajo pri delu.

⁽¹⁾ UL C 161, 20.6.1988, str. 1,
UL C 115, 8.5.1989, str. 27, in
UL C 287, 15.11.1989, str. 11.

⁽²⁾ UL C 12, 16.1.1989, str. 92, in
UL C 256, 9.10.1989, str. 61.

⁽³⁾ UL C 318, 12.12.1988, str. 30.

⁽⁴⁾ UL C 28, 3.2.1988, str. 3.

⁽⁵⁾ UL C 28, 3.2.1988, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 185, 9.7.1974, str. 15.

2. Določbe Direktive 89/391/EGS se v celoti uporabljajo za celotno področje, navedeno v odstavku 1, brez vpliva na strožje in/ali posebne določbe, ki jih vsebuje ta direktiva.

Člen 2

Opredelitev

1. Za namene te direktive osebna varovalna oprema pomeni vsako opremo, ki jo delavec nosi ali drži, da ga varuje pred enim ali več tveganji, ki bi lahko ogrozila njegovo varnost in zdravje pri delu, pa tudi vsak dodatek ali pripomoček, ki je namenjen doseganju istega cilja.

2. Opredelitev iz odstavka 1 ne vključuje:

- (a) navadne delovne obleke in uniform, ki niso posebej namenjene za varnost in zdravje delavca;
- (b) opreme, ki jo uporabljajo službe za nujno pomoč in reševalne službe;
- (c) osebne varovalne opreme, ki jo nosi ali uporablja vojska, policija in druge službe javnega reda;
- (d) osebne varovalne opreme za cestni prevoz;
- (e) športne opreme;
- (f) opreme za samoobrambo ali plašenje;
- (g) prenosnih naprav za odkrivanje in javljanje nevarnosti in motenj.

Člen 3

Splošno pravilo

Osebna varovalna oprema se uporablja, kadar se ni mogoče izogniti tveganjem ali jih s tehničnimi sredstvi kolektivnega varstva ali z organizacijskimi ukrepi, metodami ali postopki ni mogoče zadostno omejiti.

ODDELEK II

OBVEZNOSTI DELODAJALCEV

Člen 4

Splošne določbe

1. Osebna varovalna oprema mora ustrezati predpisom Skupnosti glede oblike in izdelave v zvezi z varnostjo in zdravjem.

Vsa osebna varovalna oprema mora:

- (a) ustrezati pričakovanim tveganjem, sama pa ne sme povzročati večjega tveganja;
- (b) ustrezati dejanskim razmeram na delovnem mestu;
- (c) upoštevati ergonomske potrebe in zdravstveno stanje delavca;
- (d) po potrebni prilagoditvi ustrezati uporabniku.

2. Kadar mora delavec zaradi več nastopajočih tveganj istočasno nositi več delov osebne varovalne opreme, mora biti takšna oprema združljiva in še vedno učinkovita pri varovanju pred tveganjem ali tveganji.

3. Pogoji za uporabo osebne varovalne opreme, zlasti čas nošenja, se določijo na podlagi resnosti tveganja, pogostosti izpostavljenosti tveganju, značilnosti delovnega mesta vsakega delavca in učinkovitosti osebne varovalne opreme.

4. Osebna varovalna oprema je praviloma namenjena osebni uporabi.

Če okoliščine zahtevajo, da osebno varovalno opremo nosi več oseb, je treba sprejeti ustrezne ukrepe, ki zagotovijo, da takšna uporaba različnim uporabnikom ne povzroča nobenih zdravstvenih ali higienskih težav.

5. O vsakem delu osebne varovalne opreme iz odstavkov 1 in 2 je treba zagotoviti ustrezne podatke in jih dati na razpolago v podjetju in/ali obratu.

6. Osebno varovalno opremo brezplačno zagotovi delodajalec, ki zagotovi njeno brezhibno delovanje in ustrezne higienske razmere, in to s potrebnim vzdrževanjem, popravili in nadomestitvijo.

Vendar lahko države članice v skladu s svojo nacionalno prakso določijo, da delavec prispeva k stroškom kake osebne varovalne opreme, kadar se oprema ne uporablja izključno za delo.

7. Delodajalec delavca najprej seznani s tveganji, pred katerim ga nošenje osebne varovalne opreme varuje.

8. Delodajalec poskrbi za usposabljanje in po potrebi organizira prikaz nošenja osebne varovalne opreme.

9. Osebna varovalna oprema se lahko uporablja samo za predvidene namene, razen v posebnih in izrednih okoliščinah.

Uporabljati jo je treba v skladu z navodili.

Takšna navodila morajo biti delavcem razumljiva.

Člen 5

Ocena osebne varovalne opreme

1. Pred izbiro osebne varovalne opreme mora delodajalec oceniti, ali osebna varovalna oprema, ki jo namerava uporabljati, izpolnjuje zahteve iz člena 4(1) in (2).

Ta ocena obsega:

- (a) analizo in oceno tveganj, ki se jim ni mogoče izogniti z drugimi sredstvi;
- (b) opredelitev lastnosti, ki jih mora imeti osebna varovalna oprema za učinkovito varovanje pred tveganji iz (a), ob upoštevanju kakršnih koli tveganj, ki jih lahko povzroča oprema sama;
- (c) primerjavo lastnosti osebne varovalne opreme, ki je na razpolago, z lastnostmi iz (b).

2. Ocena iz odstavka 1 se pregleda in popravi, če se spremeni katerikoli sestavni del ocene.

Člen 6 (*)

Pravila za uporabo

1. Brez vpliva na člene 3, 4 in 5 države članice zagotovijo, da se oblikujejo splošna pravila za uporabo osebne varovalne opreme in/ali pravila, ki urejajo primere in stanja, ko mora delodajalec zagotoviti osebno varovalno opremo, ob upoštevanju zakonodaje Skupnosti o prostem pretoku takšne opreme.

Ta pravila navajajo zlasti okoliščine ali tvegana stanja, v katerih je, brez vpliva na prednost, ki jo imajo sredstva kolektivnega varstva, uporaba osebne varovalne opreme obvezna.

Priloge I, II in III, ki veljajo kot smernice, vsebujejo koristne informacije za oblikovanje takšnih pravil.

(*) Glej sporočilo Komisije (UL C 328, 30.12.1989, str. 3).

2. Pri sprejemanju pravil iz odstavka 1 države članice upoštevajo vse pomembne spremembe, ki jih prinaša tehnološki razvoj za tveganje, sredstva kolektivnega varstva in osebno varovalno opremo.

3. Države članice se o pravilih, ki so navedena v odstavkih 1 in 2, posvetujejo z organizacijami delodajalcev in delavcev.

Člen 7

Obveščanje delavcev

Brez vpliva na člen 10 Direktive 89/391/EGS so delavci in/ali njihovi predstavniki obveščeni o vseh ukrepih, ki se sprejmejo v zvezi z zdravjem in varnostjo delavcev, kadar pri delu uporabljajo osebno varovalno opremo.

Člen 8

Posvetovanje in sodelovanje z delavci

Posvetovanje in sodelovanje z delavci in/ali njihovimi predstavniki o zadevah, ki jih ureja ta direktiva vključno s prilogami, poteka v skladu s členom 11 Direktive 89/391/EGS.

ODDELEK III

DRUGE DOLOČBE

Člen 9

Prilagoditve prilog

Spremembe Prilog I, II in III, ki so povsem tehnične narave in izhajajo iz:

- sprejetja direktiv o tehničnem usklajevanju in standardizaciji, ki se nanašajo na osebno varovalno opremo, in/ali
- tehničnega napredka in sprememb mednarodnih predpisov in zahtev ali znanja na področju osebne varovalne opreme,

se sprejmejo v skladu s postopkom, ki ga določa člen 17 Direktive 89/391/EGS.

Člen 10

Končne določbe

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. decembra 1992. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice Komisiji predložijo besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki jih sprejemajo, pa tudi že sprejetih določb na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. Države članice Komisijo vsakih pet let obvestijo o praktičnem izvajanju določb te direktive in navedejo stališča delodajalcev in delavcev.

Komisija obvesti Evropski parlament, Svet, Ekonomsko-socialni odbor in Svetovalni odbor za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu.

4. Komisija redno poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru o izvajanju te direktive glede na odstavke 1, 2 in 3.

Člen 11

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 30. novembra 1989

Za Svet

Predsednik

J. P. SOISSON

PRILOGA II

OKVIRNI SEZNAM OSEBNE VAROVALNE OPREME

VAROVANJE GLAVE

- Varovalne čelade za uporabo v industriji (rudniki, gradbišča, druga industrija).
- Varovala lasišča (kape, čepice, mrežice za lase — z varovalom za oči ali brez).
- Varovalna pokrivala (čepice, kape, mornarske kape z varovalom za tilnik itd. iz tkanine, nepropustne tkanine itd.).

VAROVANJE SLUHA

- Ušesni čepi in podobne priprave.
- Popolnoma akustične čelade.
- Naušniki, ki se lahko pritrdijo na industrijske čelade.
- Glušniki s sprejemnikom za nizkofrekvenčno indukcijsko zanko.
- Varovala za ušesa z interkom opremo.

VAROVANJE OČI IN OBRAZA

- Očala.
- Varovalna očala.
- Varovalna očala za rentgenske laserske, ultravijolične, infrardeče žarke, vidno sevanje.
- Varovala za obraz.
- Maske in čelade za obločno varjenje (varovala za roke, maske, ki se privežejo na glavo, ali maske, ki se lahko pritrdijo na varovalne čelade).

VAROVANJE DIHAL

- Filtri za prah, filtri za plin in filtri za radioaktivni prah.
- Izolacijske naprave z dovodom zraka.
- Dihalne naprave z odstranljivo masko za varjenje.
- Oprema za potapljanje.
- Potapljaška obleka.

VAROVANJE DLANI IN ROK

- Rokavice za varovanje:
 - pred stroji (preboji, urezi, vibracije itd.),
 - pred kemikalijami,
 - električarjev in pred vročino.
- Palčniki.
- Naprstniki za ranjene prste.
- Rokavniki.
- Varovala za zapestje pri težkem delu.
- Rokavice brez prstov.
- Varovalne rokavice.

VAROVANJE STOPAL IN NOG

- Nizki čevlji, gležnjarji, polovični škornji, varovalni čevlji.
- Čevlji, ki se lahko hitro odvežejo ali odpnejo.

- Čevlji z dodatno varovalno kapico.
- Čevlji in vrhnji čevlji s podplati, ki so odporni proti vročini.
- Čevlji, škornji in vrhnji škornji, ki so odporni proti vročini.
- Termični čevlji, škornji in vrhnji škornji.
- Čevlji, škornji in vrhnji škornji, ki so odporni na vibracije.
- Protistatični čevlji, škornji in vrhnji škornji.
- Izolacijski čevlji, škornji in vrhnji škornji.
- Varovalni škornji za delo z verižno žago.
- Cokle.
- Varovala za kolena.
- Odstranljiva natikalna varovala.
- Gamaše.
- Odstranljivi podplati (odporni na vročino, neprebojni ali takšni, da zaustavljajo potenje).
- Odstranljive dereze za led, sneg ali spolzka tla.

VAROVANJE KOŽE

- Zaščitne kreme/mazila.

VAROVANJE TRUPA IN TREBUHA

- Varovalni telovniki, jopiči in predpasniki za varovanje pri strojih (preboji, urezi, pljuski raztopljene kovine itd.).
- Varovalni telovniki, jopiči in predpasniki za varovanje pred kemikalijami.
- Ogrevani telovniki.
- Rešilni jopiči.
- Varovalni predpasniki pri rentgenskem sevanju.
- Telesni pasovi.

VAROVANJE CELOTNEGA TELESA

— **Oprema, ki je namenjena preprečevanju padcev**

- Oprema za preprečevanje padcev (popolna oprema z vsemi pomožnimi deli).
- Zaviralna oprema, ki absorbira kinetično energijo (popolna oprema z vsemi pomožnimi deli).
- Naprave za držanje telesa (varnostni pas).

— **Varovalna obleka**

- „Varovalna“ delovna obleka (dvodelna in enodelna).
- Varovalna obleka za delo pri strojih (preboji, urezi itd.).
- Varovalna obleka pred kemikalijami.
- Varovalna obleka pri pljuskih raztopljenih kovin in infrardečem sevanju.
- Obleka, ki je odporna proti vročini.
- Toplotna obleka.
- Obleka, ki varuje pred radioaktivnim onesnaženjem.
- Obleka, ki je nepropustna za prah.
- Obleka, ki je nepropustna za plin.
- Fluorescenčna, odsevna obleka in dodatki (ročni trakovi, rokavice itd.).
- Varnostna ogrinjala.

PRILOGA III

OKVIRNI SEZNAM DEJAVNOSTI IN PODROČIJ, KJER JE ZAHTEVANA OSEBNA VAROVALNA OPREMA

1. VAROVANJE GLAVE (VAROVANJE LASIŠČA)

Varovalne čelade

- Gradbena dela, zlasti pri delu na odru, pod njim ali v njegovi bližini in na dvignjenih delovnih mestih, postavljanje in odstranjevanje opažev, sestavljanje in postavljanje, delo na odrih in rušenje.
- Delo pri jeklenih mostovih, jeklenih konstrukcijah, drogovi, stolpih, jeklenih hidravličnih konstrukcijah, plavžih, jeklarnah in valjarnah, velikih zabojnikih, velikih cevovodih, kotlarnah in energetskih postajah.
- Delo v jamah, jarkih, jaških in predorih.
- Delo z zemljo in kamnom.
- Podzemeljska dela, kamnolomi, dnevni kopi, odstranjevanje premogovnih ležišč.
- Delo z vrtnim orodjem.
- Miniranje.
- Delo v bližini dvigal, dvigalnih naprav, žerjavov in tekočih trakov.
- Delo pri plavžih, obratih za reduciranje, jeklarnah, valjarnah, v kovinskopredelovalnih obratih, pri kovanju, utopnem kovanju in odlivanju.
- Delo pri industrijskih pečeh, zabojnikih, strojih, silosih, bunkerjih in cevovodih.
- Ladjedelništvo.
- Premikanje vagonov.
- Klavnice.

2. VAROVANJE NOG

Varovalni čevlji z neprebojnimi podplati

- Grobi zidovi, temelji in gradnja cest.
- Delo na odrih.
- Podiranje grobih zidov.
- Delo z betonskimi in vnaprej izdelanimi deli s postavljanjem in podiranjem opažev.
- Delo na deloviščih in v skladiščih izvajalca.
- Delo na strehi.

Varovalni čevlji brez neprebojnih podplatov

- Delo na jeklenih mostovih, jeklenih konstrukcijah, drogovi, stolpih, dvigalih, jeklenih hidravličnih konstrukcijah, plavžih, jeklarnah in valjarnah, velikih zabojnikih, velikih cevovodih, žerjavih, kotlarnah in energetskih postajah.
- Gradnja peči, ogrevalnih in prezračevalnih instalacij in sestavljanje kovinskih delov.
- Preurejanje in vzdrževanje.
- Delo v plavžih, obratih za reduciranje, jeklarnah, valjarnah, kovinskopredelovalnih obratih, kovanje, utopno kovanje, vroče stiskanje in vlečenje.
- Delo v kamnolomih in dnevnih kopih, odstranjevanje skladov premoga.
- Obdelava in predelava kamna.
- Izdelovanje izdelkov iz ravnega stekla in steklenih posod, obdelava in predelava.
- Delo pri kalupih v keramični industriji.
- Oblaganje peči v keramični industriji.

- Izdelava kalupov v keramični industriji in proizvodnji gradbenih materialov.
- Prevoz in skladiščenje.
- Delo z zamrznjenim mesom in pakiranjem konzervirane hrane.
- Ladjedelnštvo.
- Premikanje vagonov.

Varovalni čevlji s petami ali klini in neprebojnimi podplati

- Delo na strehi.

Varovalni čevlji z izoliranimi podplati

- Delo z zelo vročimi ali zelo mrzlimi materiali in na njih.

Varovalni čevlji, ki se zlahka odstranijo

- Kjer obstaja tveganje predora raztopljenih snovi.

3. VAROVANJE OČI ALI OBRAZA**Varovalna očala, varovala za obraz ali zasloni**

- Varjenje, brušenje in separiranje.
- Klesanje in vklesavanje.
- Obdelava in predelava kamna.
- Delo z vrtnimi orodji.
- Rezanje majhnih delov s stroji za odstranjevanje skladov.
- Utopno kovanje.
- Odstranjevanje in lomljenje delcev.
- Razprševanje jedkih snovi.
- Delo s kislinami in lužnimi raztopinami, razkužili in korozivnimi čistilnimi sredstvi.
- Delo s tekočimi razpršili.
- Delo z raztopljenimi snovmi in v njihovi bližini.
- Delo s sevajočo vročino.
- Delo z laserji.

4. VAROVANJE DIHAL**Respiratorji/dihalni aparati**

- Delo v zabojnikih, zaprtih prostorih in industrijskih pečeh na plin, kjer je lahko plin ali premalo kisika.
- Delo v bližini šarže plavža.
- Delo v bližini plinskih pretvornikov in plinskih cevi pri plavžih.
- Delo v bližini pip plavžev, kjer so lahko izpušni plini težkih kovin.
- Delo pri oblaganju peči in zajemalk, kjer je verjetnost prahu.
- Barvanje z brizganjem, če je odzračevanje nezadovoljivo.
- Delo v jaskih, kanalizaciji in drugih podzemnih področjih, ki so povezana s kanalizacijo.
- Delo v hladilnicah, kjer obstaja nevarnost, da uhaja sredstvo za hlajenje.

5. VAROVANJE SLUHA**Varovala za ušesa**

- Delo s kovinskimi stiskalnicami.
- Delo s pnevmatskimi vrtniki.

- Delo zemeljskega osebja na letališčih.
- Zabijanje pilotov.
- Obdelovanje lesa in tekstila.

6. VAROVANJE TELESA, ROK IN DLANI

Varovalna obleka

- Delo s kislinami in lužnimi raztopinami, razkužili in korozivnimi čistilnimi sredstvi.
- Delo z vročimi materiali ali v njihovi bližini ali tam, kjer se čuti učinek vročine.
- Delo z izdelki iz ravnega stekla.
- Peskanje.
- Delo v zamrzovalnicah.

Ognjevarna obleka

- Varjenje v zaprtih prostorih.

Neprebojni predpasniki

- Izkoščičevanje in rezanje.
- Rezanje z ročnimi noži, kjer je treba rezati proti sebi.

Usnjeni predpasniki

- Varjenje.
- Kovanje.
- Vlivanje.

Zavarovanje podlakti

- Izkoščičevanje in rezanje.

Rokavice

- Varjenje.
- Prijemanje predmetov z ostrimi robovi, razen strojev, pri katerih obstaja nevarnost, da se rokavica zatakne.
- Nezavarovano delo s kislinami in lužnimi raztopinami.

Rokavice iz kovinske mreže

- Izkoščičevanje in rezanje.
- Rezanje z ročnim nožem pri proizvodnji in zakolu.
- Zamenjava nožev rezilnih strojev.

7. NEPREMOČLJIVA OBLEKA

- Delo na prostem v dežju in hladnem vremenu.

8. ODSEVNA OBLEKA

- Delo, pri katerem morajo biti delavci dobro vidni.

9. VARNOSTNI PASOVI

- Delo na odru.
- Sestavljanje tovarniško izdelanih elementov.
- Delo na drogovich.

10. VARNOSTNE VRVI

- Delo v kabinah visokih žerjavov.
- Delo v kabinah za nakladanje in razkladanje v visokih skladiščih.
- Delo na visokih predelih vrtnih stolpov.
- Delo v jaških in kanalizaciji.

11. VAROVANJE KOŽE

- Predelava premazov.
 - Strojenje.
-